

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Davida Hipšra a soudců Lenky Krupíčkové a Tomáše Foltase v právní věci žalobkyně: **J. W.**, zastoupena JUDr. Vojtěchem Filipem, advokátem se sídlem Čechova 689/11, České Budějovice, proti žalovanému: **Zeměměřický a katastrální inspektorát v Pardubicích**, se sídlem Čechovo nábřeží 1791, Pardubice, **za účasti** osoby zúčastněné na řízení: R. W., v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 12. 10. 2021, č. j. 30 A 18/2021-96,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Osoba zúčastněná na řízení **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Katastrální úřad pro Královéhradecký kraj, Katastrální pracoviště Rychnov nad Kněžnou (dále též „katastrální úřad“), výrokem I. rozhodnutí ze dne 6. 10. 2020, č. j. OR-121/2020-607, podle § 36 odst. 4 zákona č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů (dále též „katastrální zákon“), nevyhověl nesouhlasu žalobkyně s neprovedením opravy chyby v katastrálním operátu. Výrokem II. rozhodl o tom, že parcela katastru nemovitostí č. XA, která vznikla sloučením parcel č. XB a č. XA při revizi katastru, bude nadále evidována v katastru nemovitostí s výměrou 725 m².

[2] Žalovaný rozhodnutím ze dne 1. 2. 2021, č. j. ZKI PA-O-34/01219/2020/15, změnil prvostupňové rozhodnutí tak, že oba výroky přeformuloval a doplnil (bez věcné změny jejich obsahu).

II.

[3] Rozhodnutí žalovaného napadla žalobkyně žalobou, kterou Krajský soud v Hradci Králové (dále též „krajský soud“) v záhlaví uvedeným rozsudkem zamítl. Krajský soud při popisu skutkového stavu zdůraznil, že před provedením sloučení předmětných parcel činil celkový rozměr pozemků ve vlastnictví žalobkyně a osoby zúčastněné na řízení 1240 m². Tento rozměr však zahrnoval kromě parcel č. XB o výměře 295 m² a č. XA o výměře 516 m² též stavební parcelu st. p. s. XC o výměře 429 m². Sloučení se přitom týkalo pouze parcel č. XB a č. XA, jejichž původní výměra tak činila 811 m², nikoliv 1240 m². Nově evidovaná výměra činí 725 m². Dále krajský soud vymezil rozdíl mezi pojmy „pozemek“ a „parcela“ a připomněl, že jeho úkolem je pouze přezkum postupu správních orgánů, nikoliv řešení jakéhokoli sporu ohledně vlastnictví pozemku, jehož se žaloba týká. Rovněž poukázal na to, že účelem institutu opravy chyby v katastrálním operátu není odstranění rozporu evidovaných údajů se skutečným stavem, ale pouze odstranění rozporu mezi jednotlivými částmi katastrálního operátu. Rozhodnutí o opravě chyby tak zásadně nemůže zasáhnout konečným způsobem do sféry hmotných práv a povinností účastníků řízení a způsobit vznik, změnu nebo zánik právních vztahů. Krajský soud shrnul, že žalobkyně brojila proti sloučení parcel č. XB a č. XA do nové parcely č. XA a z toho vyplývajícimu údaji o výměře takto nově vzniklé parcely. V posuzované věci však nebyl dán žádný zákonný důvod evidovat tyto parcely jednotlivě. V katastrálním území se nacházelo více parcel stejných spoluvlastníků, shodného druhu pozemku a způsobu využití, u nichž nebyly evidovány různé údaje či upozornění o právech. Obě parcely tvoří společně jeden pozemek. Žalobkyně ostatně neuvedla žádné skutečnosti svědčící o opaku. Katastrální úřad tak postupoval zcela v souladu s katastrálním zákonem, pokud obě parcely sloučil postupem dle vyhlášky č. 357/2013 Sb., o katastru nemovitostí (dále též „katastrální vyhláška“). Pro tento úkon přitom není nezbytný souhlas vlastníka dotčených pozemků. Po provedeném sloučení pak zákonitě muselo dojít k určení výměry nově vzniklé parcely. Správní orgány při tom postupovaly podle katastrální vyhlášky, přičemž v rozhodnutích podrobně popsaly svůj postup. Žalobkyně provedený výpočet určení výměry nové parcely ani nijak konkrétně nezpochybnila, pouze obecně namítla „umenšení pozemku“. Ani obsah spisu ovšem nesvědčí o tom, že by správní orgány při provedení výpočtu výměry pochybily. Za nedůvodný shledal krajský soud požadavek žalobkyně na přeměření jejího pozemku. Poukázal na to, že při obnově katastrálního operátu v daném katastrálním území v roce 2010 se pouze převáděla katastrální mapa z grafické formy do formy grafického počítačového souboru. Nebyl důvod šetřit nově průběh hranic jednotlivých parcel, neboť ze stávajících podkladů byly zjištěny souřadnice všech lomových bodů hranic a s jejich pomocí byla katastrální mapa převedena do digitální podoby. Krajský soud nezjistil, že by došlo při obnově katastrálního operátu k nějakému pochybení. Nepřisvědčil ani námitkám žalobkyně, že by byla výměra parcely žalobkyně určena odhadem a že by s ní správní orgány jednaly jinak než s jejími sousedy. Správní orgány řádně vysvětlily, že sloučení parcel sousedů nebylo možné, neboť hranice mezi nimi tvoří též hranici mezi zastavěným a zastavitelným územím. Rozdílný postup byl proto podle krajského soudu namístě. Ze správního spisu pak plyne, že správní orgány upozornily žalobkyni na změnu výměry parcel dříve než ve svých rozhodnutích. Nadto nepatří výměra parcely mezi závazné údaje katastru nemovitostí, ale jde pouze o evidenční údaj, o jehož změně není správní orgán povinen vlastníka informovat. Krajský soud uzavřel, že nebylo zjištěno pochybení správních orgánů

pokračování

v průběhu správního řízení. Žádné konkrétní skutečnosti tak nenasvědčují jakémukoliv „podvodu“ či „krytí kupčení s pozemky“, jak tvrdila žalobkyně.

III.

[4] Proti rozsudku krajského soudu podala žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) kasační stížnost z důvodů podřaditelných pod § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“) spojenou s návrhem na obnovu řízení. V kasační stížnosti obsáhle rekapitulovala skutkový a právní vývoj týkající se pozemků v jejím spoluvlastnictví. Z této rekapitulace vyplývá, že stěžovatelka především nesouhlasí se sloučením parcel č. XB a č. XA do nově vzniklé parcely č. XA a s údajem o výměře této nové parcely („umenšením pozemku“). Požaduje rovněž přeměření svých pozemků.

[5] V doplnění kasační stížnosti ze dne 24. 12. 2021 stěžovatelka uvedla, že svůj návrh rozšiřuje o vlastnictví po svém dědovi a babičce ve S. a v H. Domáhá se dále, aby byla uvedena v katastru nemovitostí jako spoluvlastník pozemků na prvním místě.

[6] V doplnění kasační stížnosti ze dne 27. 2. 2022 stěžovatelka mimo jiné uvedla, že si nechala své pozemky přeměřit, a že celková výměra všech jejích pozemků činí přes 1 172 m².

[7] V doplnění kasační stížnosti ze dne 29. 4. 2022 stěžovatelka nad rámec podrobné rekapitulace průběhu řízení před správními orgány odkázala na zprávu o šetření Veřejného ochránce práv, podle níž katastrální úřad pochybil tím, že jako předmět řízení nestanovil také geometrické a polohové určení pozemku p. č. XA. V návaznosti na to pak pochybily nadřízené správní orgány, které jeho postup aprobovaly. Stěžovatelka následně podrobně reprodukovala závěry tohoto stanoviska. Ve vztahu k napadenému rozsudku v souladu se stanoviskem dodala, že není patrné, že by v žalobě namítala vypořádání otázky geometrického a polohového určení parcely č. XA ze strany správních orgánů. Podle stěžovatelky je dán důvod přijatelnosti kasační stížnosti, neboť nebyla dostatečně chráněna subjektivní práva jednotlivce. Navrhla tedy, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

IV.

[8] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti zdůraznil, že předmětem řízení byla správnost provedení sloučení parcel č. XB a č. XA ústící v evidování předmětného pozemku jako parcely č. XA a současně v té souvislosti provedená změna údaje o výměře vzniklé parcely. Z žádného podání stěžovatelky nevyplýval nesouhlas s určeným předmětem řízení. Chybné vymezení předmětu řízení nenamítala ani v žalobě. Změna argumentačního postoje stěžovatelky dle názoru žalovaného souvisí výlučně s výsledkem posouzení věci Veřejným ochráncem práv. Dále žalovaný vysvětlil, proč došlo k „umenšení“ evidované výměry parcely č. XA a že se nejednalo o změnu hranic pozemků ani o opravu chyby zobrazení hranice parcely a chyb výpočtu výměr parcel ve smyslu § 37 odst. 1 písm. a) a d) katastrální vyhlášky. Došlo pouze ke sloučení, přičemž výsledná výměra parcely nebyla určena jako prostý součet výměr slučovaných parcel, neboť bylo nutné respektovat zásady a kritéria určení výměr uvedené v bodu 14 přílohy katastrální vyhlášky. Správnost evidované výměry žalovaný ověřil rovněž kontrolou správnosti evidovaného geometrického

určení pozemku, tj. správnosti jeho zobrazení v platné katastrální mapě. Z této kontroly vyplynulo, že se geometrické určení předmětného pozemku nezměnilo ani při obnově katastrálního operátu, ani v rámci revize údajů katastru, a odpovídá všem podkladům založeným v katastrálním operátu. Jedinou změnou bylo odstranění hranice dělicí parcely č. XB a č. XA, a to s ohledem na zjištění, že tyto parcely tvoří jeden pozemek a nebyl důvod je evidovat samostatně. Právě v tomto smyslu je třeba rozumět tvrzení stěžovatelky v návrhu na opravu chyby o tom, že „katastrální pracoviště změnilo zákres“. Žalovaný dodal, že problematika správnosti určení předmětu správního řízení nebyla předmětem přezkumu před krajským soudem. Stěžovatelka podle něj neuvedla ani to, v čem spatřuje pochybení ve smyslu § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Zcela nový je i její požadavek, aby byly pozemky evidovány „pouze na její jméno“. Navrhl proto, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnosti stěžovatelky zamítl.

[9] Osoba zúčastněná na řízení se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

V.

[10] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[11] Kasační stížnost není důvodná.

[12] Nejvyšší správní soud vzhledem k obsahu kasační stížnosti předesílá, že se nezabýval přijatelností kasační stížnosti, neboť v řízení před krajským soudem rozhodoval v souladu s § 31 s. ř. s. specializovaný senát, nikoliv samosoudce. Přijatelnost kasační stížnosti se však posuzuje dle § 104a s. ř. s. pouze ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce. Stejně tak se Nejvyšší správní soud nezabýval případnou obnovou řízení ve smyslu § 111 a násl. s. ř. s. Ačkoliv stěžovatelka podala současně s kasační stížností „návrh na obnovu řízení“, z obsahu jejího podání je zřejmé, že se nedomáhá obnovy řízení ve smyslu § 111 a násl. s. ř. s., nýbrž zrušení rozsudku krajského soudu i rozhodnutí žalovaného a vrácení věci k dalšímu řízení správním orgánům. Ostatně, obnova řízení ve správním soudnictví je dle § 114 s. ř. s. přípustná pouze proti rozsudku vydanému v řízení o ochraně před zásahem správního orgánu nebo v řízení ve věcech politických stran a politických hnutí. Ani o jednu z těchto kategorií se v projednávané věci nejedná, neboť stěžovatelka podala žalobu proti rozhodnutí správního orgánu dle § 65 s. ř. s. Nejvyšší správní soud se pak nemohl věcně zabývat ani poněkud nesrozumitelným návrhem stěžovatelky, aby bylo řízení rozšířeno i o nemovitosti patřící jejím prarodičům. Předmět řízení v této věci vymezila stěžovatelka v žalobě ze dne 18. 2. 2021 tak, že napadla rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 2. 2021, č. j. ZKI PA-O-34/01219/2020/15, které se týkalo pouze parcel č. XB a XA. Předmětem soudního řízení tak nemohou být jakékoliv další nemovitosti, proto se jimi nemůže Nejvyšší správní soud zabývat. Pokud hodlá stěžovatelka

pokračování

uplatnit požadavky týkající se dalších nemovitostí, které nebyly řešeny v nynějším řízení, měla by se obrátit příslušným návrhem na dotčené správní orgány.

[13] S ohledem na to, jakým způsobem je v nyní projednávané věci formulována kasační argumentace stěžovatelky, považuje Nejvyšší správní soud za vhodné připomenout, že řízení ve správním soudnictví, včetně řízení o kasační stížnosti, je ovládáno dispoziční zásadou. S výjimkami uvedenými v § 109 odst. 4, větě za středníkem, s. ř. s. je tak Nejvyšší správní soud vázán důvody uvedenými v kasační stížnosti (§ 109 odst. 4, věta před středníkem s. ř. s.), a proto obsah stížnostních bodů a kvalita jejich odůvodnění v kasační stížnosti do značné míry předurčují obsah rozhodnutí kasačního soudu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 6. 2005, č. j. 7 Afs 104/2004-54). Rozhodnutí krajského soudu je tedy přezkoumáváno v intencích kasačních námitek, se zřetelem k důvodům obsaženým v § 103 odst. 1 s. ř. s. Je nutno zdůraznit, že kasační stížnost je oprávněným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu ve správním soudnictví (§ 102 s. ř. s.) a důvody, které v ní lze s úspěchem uplatnit, se tak musí upínat právě k tomuto rozhodnutí (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 6. 2003, č. j. 6 Ads 3/2003-73). Soud není povinen ani oprávněn domýšlet argumenty za stěžovatele. Takovým postupem by přestal být nestranným rozhodčím sporu, ale přebíral by roli advokáta (srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78, a rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 2. 2012, č. j. 1 Afs 57/2011-95, ze dne 22. 4. 2014, č. j. 2 Ads 21/2014-20, ze dne 27. 10. 2010, č. j. 8 As 22/2009-99, ze dne 18. 6. 2008, č. j. 7 Afs 39/2007-46, ze dne 17. 12. 2008, č. j. 7 As 17/2008-60).

[14] Předmětem řízení je rozhodnutí správních orgánů o návrhu stěžovatelky na opravu chyby v katastrálním operátu. Existenci chyby přitom stěžovatelka spatřuje v „uměnění“ výměry parcely č. XA, která vznikla sloučením pozemkových parcel č. XB a č. XA. V přípustných kasačních námitkách (viz dále) se stěžovatelka velmi obecně vymezuje proti tomu, že vůbec došlo ke sloučení uvedených pozemkových parcel a proti výsledné výměře vzniklé parcely.

[15] Nejvyšší správní soud považuje pro srozumitelnost svého rozhodnutí za vhodné krátce připomenout stěžejní okolnosti týkající se projednávané věci. V roce 2010 proběhla v daném katastrálním území digitalizace katastrálního operátu. Na listu vlastnictví č. X byly evidovány 3 parcely: č. St. XC – zastavěná plocha a nádvoří, o výměře 429 m², č. XB – zahrada, o výměře 295 m² a č. XA – zahrada, o výměře 516 m². Celková výměra uvedených parcel činila 1240 m². Předmětem řízení jsou ale pouze parcely č. XB a XA, jejichž společná výměra činila 811 m². Uvedené výměry byly určeny grafickou metodou v roce 1978 v geometrickém plánu č. 5-113-8-507. Výměra určená z platné katastrální digitalizované mapy (tedy po digitalizaci katastrálního operátu) činila u parcely č. XB hodnotu 259 m². Stejným způsobem určená výměra u parcely č. XA měla hodnotu 466 m². V obou případech zůstaly v souboru popisných informací po obnově katastrálního operátu přepracováním v roce 2010 evidovány původní výměry, neboť ani v jednom případě nebyla překročena mezní odchylka (54 m² pro parcelu č. XB a 65 m² pro parcelu č. XA) stanovená v bodě 14.9 přílohy tehdy platné katastrální vyhlášky. Po provedení sloučení předmětných parcel v rámci revize katastru v roce 2018 byla porovnána hodnota výměry nově vzniklé (sloučené) parcely č. XA, která činila 811 m² (určená jako součet dosud v souboru popisných informací

evidovaných výměr parcel č. XB a XA) s hodnotou určenou z katastrální digitalizované mapy, podle níž výměra činila 725 m². V tomto případě však již došlo k překročení mezní odchylky (77 m²), a katastrální úřad tak nově zavedl do souboru popisných informací výměru určenou z katastrální digitalizované mapy.

[16] Na Nejvyšším správním soudu tak je především posouzení, zda nedošlo k chybě, pokud byla do katastru zanesena výměra nově vzniklé parcely č. XA v hodnotě 725 m².

[17] S ohledem na znění kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud nejprve vyjádří ke sloučení předmětných parcel, neboť považuje za zásadní stěžovatelce vysvětlit, co předcházelo řízení o opravě chyb v katastrálním operátu, tedy jak došlo k zaznamenání výsledné výměry 725 m², proti níž stěžovatelka brojí.

[18] Katastrální úřad sloučil parcely č. XB a XA bez souhlasu stěžovatelky a osoby zúčastněné na řízení (tedy spoluvlastníků předmětného pozemku) do jedné parcely č. XA, z důvodu nesouladu spočívajícího v tom, že jsou obě evidovány jako samostatné, ačkoliv se jedná o více parcel stejných vlastníků, shodného druhu pozemku a způsobu využití, u nichž nebyly evidovány různé údaje či upozornění o právech.

[19] Dle § 2 písm. a) katastrálního zákona se pro účely daného zákona rozumí *pozemkem část zemského povrchu oddělená od sousedních částí hranicí územní jednotky nebo hranicí katastrálního území, hranicí vlastnickou, hranicí stanovenou regulačním plánem, územním rozhodnutím, společným povolením, kterým se stavba umísťuje a povoluje, veřejnoprávní smlouvou nabízející územní rozhodnutí, územním souhlasem nebo hranicí danou schválením navrhovaného záměru stavebním úřadem, hranicí jiného práva podle § 19, hranicí rozsahu zástavního práva, hranicí rozsahu práva stavby, hranicí druhů pozemků, popřípadě rozhraním způsobu využití pozemků.*

[20] Již správní orgány, a následně rovněž i krajský soud, k možnosti „sloučení“ parcel, mezi nimiž absentuje hranice uvedená v § 2 písm. a) katastrálního zákona, správně odkázaly na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 5. 2018, č. j. 6 As 380/2017-33, dle nějž: *„Katastrální zákon sice o slučování parcel zjednodušené evidence při jejich doplňování do katastrální mapy výslovně nehovoří, ostatně nehovoří o slučování parcel ani obecně, to upravuje teprve až katastrální vyhláška, nicméně ze souvislostí citovaných ustanovení katastrálního zákona, a zejména pak jeho § 2 písm. a) a b), je nutno dovodit, že katastrální vyhláška představuje ve shora citovaných ustanoveních právně plně souladné provedení katastrálního zákona. Katastrální úřad v posuzované věci zcela v souladu s katastrálním zákonem doplnil v rámci obnovy katastrálního operátu do katastrální mapy parcely pozemků evidované do té doby zjednodušeným způsobem, a v souladu s požadavky kladenými na hranice pozemků katastrálním zákonem tyto „sloučil“, resp. nově uspořádal do parcel odpovídajících druhům pozemků (§ 4 odst. 1 katastrálního zákona) téhož vlastníka, stejně jako požadavkům na další v katastru evidované údaje. Katastrální zákon, ani katastrální vyhláška, přitom katastrálnímu úřadu neukládají, že tak může postupovat jen při výslovném souhlasu vlastníka dotčených pozemků, a proto je Nejvyšší správní soud toho názoru, že katastrální úřad v předmětné věci mohl dotčené parcely nejen sloučit, ale že tak mohl také učinit i bez souhlasu vlastníka.“*

pokračování

[21] Jestliže tedy katastrální úřad při revizi katastru zjistil, že v případě parcel č. XB a XA neodpovídá „hranice“ mezi nimi žádnému z typu hranic definovaných v § 2 písm. a) katastrálního zákona, dospěl správně k závěru, že jsou splněny podmínky pro jejich „sloučení“. Katastrální vyhláška sice ve svém § 35 odst. 7 modifikuje možnost slučování parcel, když uvádí, že *[n]ení přípustné slučovat parcely nebo části parcel, pokud jsou u parcel evidovány různé údaje o právech nebo o upozorněních. Výjimkou jsou parcely nebo jejich části, u kterých je evidováno věcné břemeno, jehož rozsah byl vymezen v geometrickém plánu, nebo u kterých je evidováno předkupní právo podle stavebního zákona na části pozemku. Je-li věcné břemeno evidováno k celé parcele, lze tuto parcelu nebo její část sloučit jen při současném vymezení dosavadního rozsahu věcného břemene v geometrickém plánu, pokud to povaha věcného břemene umožňuje. Sloučení parcel nebo jejich částí nebrání rovněž věcné břemeno, které bylo zřízeno pouze k budově, jež se stala součástí pozemku.* V projednávaném případě však žádná z uvedených překážek nevystala. Katastrální úřad tak byl oprávněn provést (evidenčně) sloučení parcel č. XB a XA, neboť se jedná o jediný pozemek. Ostatně, ani stěžovatelka, ani osoba zúčastněná na řízení, existenci okolností bránících sloučení předmětných parcel netvrdily a netvrdí. Takovéto okolnosti pak nevyplývají ani ze spisového materiálu. A jak již bylo uvedeno v citované judikatuře, toto sloučení je možné za splnění podmínek provést bez souhlasu vlastníků příslušných pozemků. Na tomto místě je pak nutno připomenout, že *„v rámci obnovy katastrálního operátu není katastrální úřad oprávněn jakkoliv rozhodovat o existenci či rozsahu vlastnického či jiného práva k dotčené nemovitosti.“* (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 12. 2009, č. j. 9 As 10/2009-35, či rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 9. 2022, č. j. 2 As 204/2020-31 či ze dne 15. 2. 2017, č. j. 3 As 3/2016-89). Sloučením parcel tak zásadně nedochází k jakémukoliv zásahu do vlastnických práv. Jedná se o projev technické a evidenční činnosti (viz usnesení zvláštního senátu zřízeného podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, ze dne 15. 6. 2005, č. j. Konf 90/2004-12).

[22] Podstatou kasační stížnosti stěžovatelky je pak nesouhlas se „změnou“ výměry evidované u nově vzniklé parcely č. XA, kterou stěžovatelka považuje za chybu v katastrálním operátu. Stěžovatelka se domáhá její opravy.

[23] Již výše Nejvyšší správní soud popsal, jak došlo k tomu, že v katastru nemovitostí byla u sloučené parcely namísto stěžovatelkou uváděných 811 m² zaevidována výměra 725 m². Klíčovou k vyvolání jistého pochopitelného zmatení v tomto ohledu byla tzv. „mezní odchylka“, která zapříčinila jednak to, že až do roku 2018 činil součet evidovaných výměr parcel č. XB a XA právě 811 m², a dále to, že po revizi katastru v roce 2018 došlo u parcely č. XA k zaevidování výměry 725 m². Zjednodušeně řečeno je možné mezní odchylku popsat tak, že se jedná o jakýsi ještě přípustný rozdíl mezi dříve zjištěnými údaji o výměře parcely, které byly však zjištěny méně přesnou metodou, a mezi nově zjištěnými údaji o výměře parcely, které byly zjištěny přesnější metodou. Pokud velikost mezní odchylky nepřekračuje určitou konkrétní míru (která se počítá dle bodu 14.9 přílohy katastrální vyhlášky), tedy pokud rozdíl ve zjištěných výměrách podle staré metody a podle nové metody není příliš velký, postačí pro účely evidence uvedení zjištěné starší výměry, ač méně přesnou metodou. Jakmile však tento rozdíl přesáhne určitou úroveň, již není udržitelné, aby byla evidována výměra zjištěná méně přesnou metodou, a dojde k zápisu údaje zjištěného novou, přesnější metodou.

[24] V projednávaném případě po digitalizaci katastru nemovitostí v roce 2010 již byly zjištěny odlišnosti ve výměrách parcel č. XB a XA, tedy mezi výměrou zjištěnou starší metodou a výměrou zjištěnou metodou novější (viz výše). Tyto rozdíly však nedosahovaly „mezí odchylky“, tedy nedosahovaly takové úrovně, aby byla odůvodněna změna výměry evidované v katastru nemovitostí. Jakmile však došlo ke sloučení předmětných parcel, vyšlo z porovnání rozdílu mezi součtem evidovaných výměr zjištěných pomocí starší a méně přesné metody a součtem výměr zjištěných pomocí nové a přesnější metody najevo, že již došlo k překročení „mezí odchylky“. Jinými slovy, rozdíl mezi evidovanými výměrami zjištěnými starší a novější metodou již byl příliš velký. Katastrální úřad za dané situace neměl jinou možnost, než evidovat k nově vzniklé parcele č. XA výměru zjištěnou novou, přesnější metodou. Ta byla v projednávaném případě stanovena na 725 m². Pro podrobnosti předmětného výpočtu odkazuje Nejvyšší správní soud na § 82 a bod č. 14 přílohy katastrální vyhlášky. Rovněž správní orgány ve svých rozhodnutích podrobněji popsaly postup při určování výměry parcely č. XA v katastrálním území A. Nutno dodat, že stěžovatelka proti samotnému výpočtu výměry předmětné parcely, respektive jejímu „umenšení“, nijak konkrétně nebrojila. Předmětný výpočet nijak nezpochybnila, a její argumentace v tomto ohledu byla zcela obecná. Ani spisový materiál pak neobsahuje žádné indicie, které by u Nejvyššího správního soudu vzbuzovaly jakékoliv pochybnosti o správnosti postupu správních orgánů, respektive napadeného rozsudku, který postup správních orgánů aproboval.

[25] Nejvyšší správní soud rovněž na tomto místě považuje za vhodné zopakovat, že jak uvedl již ve svém rozsudku ze dne 7. 8. 2006, č. j. 2 As 58/2005-125: *„Institut opravy v katastrálním operátu tedy slouží k uvedení údajů v katastru do souladu s listinami založenými ve sbírce listin. Mění se jím evidované údaje, aniž by se tak mohlo založit či pozbyt vlastnické či jiné právo k nemovitosti“* (viz také rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 4. 2013, č. j. 7 As 131/2012-32 či ze dne 4. 1. 2017, č. j. 9 As 58/2016-42). Oprava chyby v katastrálním operátu tedy nemá, jak krajský soud správně poukázal, hmotněprávní účinky z hlediska soukromého práva (viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 11. 2010, č. j. 7 Aps 3/2008-98, či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 2. 2011, č. j. 5 As 88/2009-75). Dle kasačního soudu je nezbytné zdůraznit odlišnou roli správních orgánů a soudů rozhodujících v občanském soudním řízení. Prvním z nich náleží pouhá evidence práv k nemovitostem v katastru na základě předložených listin a druhým z nich náleží v případě nejasností rozhodování o tom, komu ve skutečnosti právo náleží (viz rozsudek ze dne 14. 3. 2011, č. j. 4 As 34/2010-41).

[26] Nejvyšší správní soud má pochopení pro to, že stěžovatelka není spokojena s údajem o výměře nové parcely č. XA (vzniklé sloučením s parcelou č. XB), který je nyní evidován v katastru nemovitostí. Jak však krajský soud i správní orgány opakovaně konstatovaly, předmětem vlastnických práv je samotný pozemek, nikoliv tomu odpovídající parcela v katastru nemovitostí, která má především evidenční charakter. K žádnému zkrácení vlastnických práv na straně stěžovatelky nedošlo. V jejím (spolu)vlastnictví je stále totožný pozemek ve stejných hranicích, který měla ve svém spoluvlastnictví před revizí katastru v roce 2018 (respektive před digitalizací v roce 2010). Z výše uvedených důvodů, tj. na základě provedených výpočtů, došlo u příslušné nově vzniklé parcely v katastru nemovitostí pouze ke změně evidované výměry. Z ničeho přitom nevyplývá, že by se katastrální úřad

pokračování

při zaevidování daného údaje dopustil chyby (viz výše). Nejvyšší správní soud tedy z uvedených důvodů neshledal tuto obecně formulovanou námitku stěžovatelky důvodnou.

[27] Vzhledem k absenci poznatků o pochybení při provádění digitalizace katastrálního operátu a povaze projednávaného řízení (o opravě chyby) kasační soud neshledal ani důvody, pro něž by byly správní orgány povinny provést přeměření pozemku stěžovatelky. Stěžovatelkou provedené přeměření jejího pozemku pak rovněž ve vztahu k projednávanému řízení pozbývá relevance, neboť předmětem kasačního řízení ve vztahu k výměře jejího pozemku je v nejširším možném ohledu soulad listin, z nichž bylo při zaznamenávání výměry dané parcely vycházeno, se zaznamenanou výměrou.

[28] Závěrem Nejvyšší správní soud doplňuje, že se nemohl zabývat kasační námitkou, v níž stěžovatelka poukazovala na to, že správní orgány nesprávně vymezily předmět řízení, pokud se rovněž nezabývaly geometrickým a polohovým určením parcely č. XA. Tuto námitku stěžovatelka uplatnila poprvé až v kasační stížnosti – ostatně, sama tuto skutečnost v kasační stížnosti připouští. Podle konstantní judikatury *„ustanovení § 104 odst. 4 s. ř. s. in fine brání tomu, aby stěžovatel v kasační stížnosti uplatňoval jiné právní důvody, než které uplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáváno, ač tak učinit mohl; takové námitky jsou nepřípustné. Ustanovení § 109 odst. 4 s. ř. s. naproti tomu brání tomu, aby se poté, co bylo vydáno přezkoumávané rozhodnutí, uplatňovaly skutkové novoty. K takto uplatněným novým skutečnostem kasační soud při svém rozhodování nepřihlíží“* (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 9. 2004, č. j. 1 Azs 34/2004-49). Jak již Nejvyšší správní soud konstatoval rovněž např. v rozsudku ze dne 25. 9. 2008, č. j. 8 Afs 48/2006-155, ustanovení § 104 odst. 4 s. ř. s. představuje zavedení koncentračního principu do řízení před Nejvyšším správním soudem. Připuštění uplatnění skutkových a právních novot v řízení před Nejvyšším správním soudem by fakticky vedlo k popření kasačního principu, na němž je řízení o tomto mimořádném opravném prostředku vystavěno (srov. dále rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 3. 2012, č. j. 4 Azs 1/2011-89). S ohledem na uvedenou judikaturu se tedy jedná o nepřípustnou námitku. Stěžovatelce však nic nebrání podat u katastrálního úřadu návrh na opravu chyby v katastrálním operátu podle § 36 katastrálního zákona, má-li pochybnosti o správnosti platného geometrického a polohového určení pozemku parc. č. XA.

[29] S ohledem na výše uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.). Ve věci soud rozhodl v souladu s § 109 odst. 2 s. ř. s., podle něhož rozhoduje Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti zpravidla bez jednání.

[30] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatelka nebyla v řízení o kasační stížnosti úspěšná, nemá tedy právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože podle obsahu spisu mu v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

[31] Výrok ve vztahu k osobě zúčastněné na řízení vychází z § 60 odst. 5 s. ř. s., podle něhož má osoba zúčastněná na řízení právo na náhradu jen těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil. Z důvodů hodných zvláštního zřetele jí může soud na návrh přiznat právo na náhradu dalších nákladů řízení. V daném řízení osoba zúčastněná na řízení neplnila žádné povinnosti, které by jí soud uložil, přičemž nebyly shledány ani žádné další důvody hodné zvláštního zřetele, které by právo na náhradu nákladů odůvodňovaly.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. července 2023

David Hipšr
předseda senátu